

Titulació	Tipus	Curs
Ciència política i gestió pública	OT	3
Ciència política i gestió pública	OT	4
Relacions Internacionals	FB	2

Professor/a de contacte

Nom: Jaume Munich Gasa

Correu electrònic: jaume.munich@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

La docència de l'assignatura s'impartirà tenint en compte la perspectiva dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Objectius

Objectius:

- Entendre que el sistema internacional és cada cop més interdependent i que la llibertat estatal per adoptar normes internacionals es veu limitada per la voluntat conjunta de la resta d'Estats
- Adonar-se que el dret internacional públic continua sent l'instrument necessari per a regular les relacions internacionals
- Assumir que són els mateixos subjectes que fan les normes internacionals els que han de complir-les. Només excepcionalment s'imposa coactivament el respecte del dret internacional públic
- Comprendre que el dret internacional públic té un nivell alt de compliment voluntari malgrat, a vegades, sembli el contrari. La raó és que s'adopta per l'interès comú dels Estats i per això es fa complir.
- Atendre que una part molt significativa de les normes internes dels Estats tenen el seu origen o estan relacionades amb el dret internacional públic

Competències

- Analitzar adequadament les qüestions vinculades amb la igualtat entre homes i dones.
- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Buscar, interpretar i aplicar normes jurídiques, argumentant cada un d'aquests assumptes.

- Defensar i promoure els valors bàsics de la convivència en democràcia.
- Defensar i promoure els valors essencials de l'estat social i democràtic de dret.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Dominar les tècniques informàtiques per obtenir la informació jurídica (bases de dades de legislació, jurisprudència, bibliografia, etc.) i per comunicar dades.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Identificar, valorar i posar en pràctica els canvis en la jurisprudència.
- Incorporar els mecanismes necessaris per conèixer, valorar i aplicar les reformes legislatives així com per seguir els canvis que es produeixen en una determinada matèria.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
- Reconèixer i resoldre problemes.
- Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
- Ser capaç de liderar un conjunt de persones, utilitzant els mètodes més apropiats per guiar individus o grups per a aconseguir un objectiu.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
- Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.

• Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els valors de la societat internacional, en especial els orientats a promoure una cultura de pau, reflectits en l'ordenament internacional i europeu.
2. Analitzar la protecció dels drets humans en l'ordenament internacional i europeu.
3. Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques internacionals i europees tenint en compte que hi pot haver diversos raonaments possibles.
4. Defensar i promoure els valors bàsics de la convivència en democràcia.
5. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
6. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
7. Distingir les bases de dades més freqüents en el marc internacional.
8. Identificar, conèixer i aplicar els principis i les normes bàsiques de l'ordenament jurídic internacional i de la Unió Europea, en particular els que fan referència a la protecció dels drets humans.
9. Incorporar els mecanismes necessaris per a valorar i aplicar les reformes legislatives en el pla internacional i europeu, en particular respecte dels canvis produïts en la protecció dels drets humans.
10. Integrar la importància del dret internacional com a sistema regulador de la societat internacional i del dret de la Unió Europea, i el seu impacte en els ordres jurídics interns.
11. Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
12. Reconèixer i resoldre problemes.
13. Resoldre els problemes d'interpretació i aplicació que presenten les normes internacionals.
14. Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
15. Ser capaç de liderar un conjunt de persones, utilitzant els mètodes més apropiats per guiar individus o grups per a aconseguir un objectiu.
16. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
17. Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.
18. Trobar la normativa aplicable en matèria internacional.
19. Utilitzar les xarxes informàtiques de les fonts bibliogràfiques adequades per a un treball concret.
20. Valorar i posar en pràctica els canvis de la jurisprudència internacional i europea per aplicar-los a problemes jurídics concrets.

Competències

Ciència política i gestió pública

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- "Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets."
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.

Relacions Internacionals

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Analitzar, fonamentar i argumentar les normes jurídiques aplicables als fenòmens internacionals.
- Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Utilitzar les diferents eines d'anàlisi del sistema internacional contemporani, i dels seus subsistemes funcionals i regionals o geogràfics.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
2. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
3. Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
4. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
5. Analitzar els fonaments jurídics que expliquen els diferents actes i disposicions normatives de la UE i els seus diferents impactes en les ordenacions internes.
6. Analitzar i valorar críticament els elements jurídics de les relacions del poder polític amb la ciutadania i, en general, en els processos polítics.
7. Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.

8. Avaluar l'impacte de les relacions interadministratives.
9. Definir el context jurídic regulador de les relacions internacionals, així com les fonts, les normes i els subjectes del dret internacional públic i la manera en què es manifesten en els actes dels estats i de les organitzacions internacionals.
10. Definir el context jurídic regulador de les relacions internacionals, així com les fonts, les normes i els subjectes del dret internacional públic, i les accions dels estats i de les organitzacions internacionals.
11. Definir els conceptes d'acte, activitat, procediment, recursos i garanties administratives.
12. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
13. Descriure els elements bàsics de la monarquia parlamentària a Espanya.
14. Descriure els fonaments teòrics i l'evolució històrica del constitucionalisme espanyol, i descriure els fonaments teòrics i l'evolució històrica del constitucionalisme europeu i nord-americà.
15. Descriure i avaluar el funcionament dels principis de l'organització administrativa.
16. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
17. Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
18. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
19. Exposar el concepte de constitució, els principis constitucionals bàsics i els principis de l'estat de dret i de l'estat social i democràtic.
20. Exposar el concepte i les fonts del dret administratiu, i les lleis i els reglaments.
21. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
22. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
23. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
24. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
25. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
26. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
27. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
28. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
29. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
30. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
31. Reconèixer la influència dels diferents actors en l'elaboració i l'exercici del dret internacional i del dret comunitari i europeu en el sistema internacional.
32. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
33. Treballar autònomament.
34. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
35. Valorar la responsabilitat internacional en diferents casos de l'actualitat.
36. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

PROGRAMA DE DRET INTERNACIONAL PÚBLIC

I. EL SISTEMA INTERNACIONAL

Lliçó 1. La societat internacional i el dret internacional públic (DIP)

Origen i evolució. La institucionalització del sistema internacional: el sistema de les Nacions Unides. Els principis de les Nacions Unides. Concepte de DIP. El DIP com a sistema jurídic de la societat internacional actual.

II. LA SUBJECTIVITAT INTERNACIONAL

Lliçó 2. La subjectivitat internacional de l'Estat

Concepte i elements constitutius de l'Estat. El principi de la igualtat sobirana. Les immunitats de l'Estat. El principi de la no intervenció. La successió d'Estats. El reconeixement d'Estats. El reconeixement de governs. La representació exterior dels Estats.

Lliçó 3. La subjectivitat internacional de les organitzacions internacionals (OI) i l'estatut internacional d'altres actors

La personalitat jurídica internacional de les OI. Les competències de les OI. Situacions històriques. Els pobles. Les ONG. Les empreses transnacionals. L'individu. La humanitat.

III. EL PROCÉS DE FORMACIÓ DE NORMES EN EL DIP

Lliçó 4. L'estructura del sistema jurídic internacional

Concepte de font i les normes de *lege ferenda*. Consentiment i consens dels Estats en la formació de normes. La jerarquia de les normes internacionals: el *ius cogens*.

Lliçó 5. Els tractats com a font de DIP

Concepte de tractat. Classes de tractats i funcions. La celebració de tractats: especial referència a l'Estat espanyol. Les reserves. L'aplicació provisional. Dipòsit i registre dels tractats.

Lliçó 6. Altres fonts de DIP, mitjans auxiliars i la seva interacció

El costum. Els principis generals del dret. L'equitat. La jurisprudència i la doctrina. Concepte i classes d'actes unilaterals dels Estats. Els actes normatius de les OI: la funció normativa interna i la funció normativa externa. El *soft law*. La interacció entre fonts formals i mecanismes coadjuvants per la creació de normes.

IV. APLICACIÓ ORDINÀRIA DEL DIP

Lliçó 7. Les relacions del DIP amb els drets interns

La recepció del DIP i la seva jerarquia: especial referència a l'Estat espanyol. La interpretació. L'aplicació de les normes de DIP: especial referència a l'Estat espanyol. Les tècniques de seguiment i el control internacional.

Lliçó 8. Efectes de les normes internacionals i les seves eventuais alteracions

Els efectes de les normes internacionals, especial referència als efectes *erga omnes*. Nul·litat, modificació, terminació i suspensió dels tractats.

V. APLICACIÓ EXTRAORDINÀRIA DEL DIP

Lliçó 9. La solució pacífica de controvèrsies internacionals

Concepte i regulació de les controvèrsies. Els mitjans de solució diplomàtics. Els mitjans de solució jurisdiccional: l'arbitratge i la solució judicial (especial referència al TIJ). La solució de controvèrsies a les OI.

Lliçó 10. La responsabilitat internacional

Concepte de responsabilitat internacional. L'element objectiu i l'element subjectiu. Les circumstàncies excoents. Conseqüències del fet internacionalment il·lícit: la reparació. L'obligació de reparar per actes lícits. La responsabilitat internacional del individu.

Lliçó 11. Mecanismes d'exigència del compliment del DIP

La protecció diplomàtica. Les mesures d'autotutela. Els procediments institucionalitzats: a) la sanció social i el poder disciplinari b) la prohibició de l'ús de la força i el poder de coerció dels capítols VII i VIII de la Carta. La pràctica de les Nacions Unides i altres mecanismes internacionals.

VI. COMPETÈNCIES ESPACIALS I COOPERACIÓ INTERNACIONAL

Lliçó 12. Competències espacials i espais d'interès col·lectiu

L'espai terrestre. L'espai aeri. El dret del mar. Altres espais d'interès col·lectiu. La protecció del medi ambient.

Lliçó 13. Arquitectura econòmica internacional i cooperació per al desenvolupament

Les relacions financeres internacionals. Les relacions comercials internacionals. La cooperació per al desenvolupament.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases teòriques	60	2,4	
Resolució casos pràctics	20	0,8	
Tipus: Autònomes			
Estudi	50	2	
Preparació casos pràctics	20	0,8	

Activitats formatives i metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases teòriques	60	2,4	1, 8, 9, 10, 13
Resolució de casos pràctics	20	0,8	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Tipus: Autònomes			
Estudi	50	2	1, 8
Preparació de casos pràctics	20	0,8	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

Nota important:

La docència de l'assignatura, tant les classes teòriques com les pràctiques, serà presencial. L'assistència a les classes pràctiques és obligatòria.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Pràctica 1, Pràctica 2, Pràctica 3, Pràctica 4, Pràctica 5	10%, 10%, 10%, 10%, 10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36

AVALUACIÓ

Model d'avaluació: l'avaluació és continuada i té per objectiu que el professorat pugui determinar el grau d'assoliment de les competències.

Les activitats pràctiques d'avaluació continuada realitzades al llarg del curs suposaran el 50% de la nota final. Aquestes activitats consistiran en cinc pràctiques avaluables, una de les quals podrà ser substituïda per una recensió.

Exàmens d'avaluació continuada de continguts: es realitzaran dos exàmens relacionats amb el contingut del programa de l'assignatura on cadascun valdrà un 25% de la nota final. Cada examen consistirà en 2 preguntes i l'espai total disponible per respondre serà de 2 pàgines. Per aprovar l'assignatura caldrà que la nota mitjana dels dos exàmens sigui igual o superior a 4.

Examen final: consistirà en un examen de 4 preguntes. L'espai total disponible per respondre serà de 4 pàgines. Sols l'hauran de fer aquells alumnes que no hagin superat l'avaluació continuada amb una nota igual o superior a cinc.

Re-avaluació. Sols hi ha re-avaluació dels exàmens de continguts i únicament podran presentar-se aquells alumnes que en els exàmens d'avaluació continuada hagin obtingut una nota mitjana igual o superior a 3. L'examen també consistirà en 4 preguntes, i l'espai total disponible per respondre serà de 4 pàgines.

Avaluació única

Els alumnes que ho desitgin poden acollir-se al sistema d'avaluació única.

Notes importants

1. Els alumnes que copiïn total o parcialment pràctiques, recensions, treballs, exàmens, etc., seran qualificats amb un 0 (zero) de nota final de l'assignatura.

La simple possessió en els exàmens d'un mòbil o qualsevol altre instrument electrònic és presumirà que l'alumne està copiant.

2. Els alumnes que plagiiïn pràctiques, recensions, treballs, etc., seran qualificats amb un 0 (zero) de nota final de l'assignatura.

3. Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions, o en altres situacions específiques en que es consideri. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA

OBRES MÉS RELLEVANTS

- CASANOVAS, O., RODRIGO, Á. J., *Compendio de derecho internacional público*, 12ª ed., Tecnos, 2024
- DIEZ DE VELASCO, M., *Instituciones de derecho internacional público*, 18ª ed., Tecnos, 2013
- JUSTE, J., et al., *Lecciones de derecho internacional público*, 4ª ed., Tirant lo Blanch, 2023
- PASTOR, J. A., *Curso de derecho internacional público y organizaciones internacionales*, 28ª ed., Tecnos, 2024

ALTRES OBRES GENERALS D'ESPECIAL INTERÈS

- ANDRES, P., *Sistema de derecho internacional público*, 7ª ed., Civitas, 2023
- BADIA, A. M., HUICI, L. (dir.), SÁNCHEZ, A. (ed.), *Las organizaciones internacionales en el siglo XXI*, Marcial Pons, 2021
- CARRILLO, J. A., *Curso de derecho internacional público*, 2ª ed., Tecnos, 1991
- CASADO, R., *Derecho internacional*, 4ª ed., Tecnos, 2020
- DÍEZ DE VELASCO, M., *Las organizaciones internacionales*, 16ª ed., Tecnos, 2010
- GONZÁLEZ, J. D., et al., *Curso de derecho internacional público*, 4ª ed., Thomson/Civitas, 2008
- GUTIERREZ, C., CERVELL, M. J., *El derecho internacional en la encrucijada. Curso general de derecho internacional público*, 4ª ed., Trotta, 2017
- MARIÑO, F. M., *Derecho internacional público (Parte General)*, 4ª ed., Trotta, 2005
- ORTEGA, M., *Derecho global. Derecho internacional público en la era global*, Tecnos, 2014
- PIÑOL, J. LI., et al., *Dret internacional públic*, UOC, 2000
- REMIRO, A., et al., *Derecho internacional. Curso general*, Tirant lo Blanch, 2010
- RODRIGUEZ, A., *Lecciones de derecho internacional público*, 6ª ed., Tecnos, 2006

COL·LECCIONS DE TEXTS BÀSICS

- ANDRES, P., *Legislación básica de derecho internacional público*, 25ª ed., Tecnos, 2025
- TORRES, N., *Derecho internacional público. Instrumentos normativos*, 2ª ed., Tirant lo Blanch, 2017

Programari

L'assignatura no exigeix un programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	primer quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	51	Català	primer quadrimestre	tarda